MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tad-29 ta' April, 2004

Citazzjoni Numru. 702/2003

Michael Bonnici

vs

Melanie Bonnici

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 10 ta’ Lulju 2003 a fol. 1 tal-process fejn gie premess:-

Illi l-kontendenti zzewgu nhar is-27 ta’ Mejju 1992 skond id-dokument hawn anness u immarkat Dok. “MB1”;

Illi l-partijiet izzewgu minhabba illi l-konvenuta harget tqila qabel iz-zwieg;

Illi l-ambjent ta’ madwar il-kontendenti, inkluz il-genituri taghhom, holoq pressjoni fuq il-kontendenti halli dawn jidhlu fiz-zwieg;

Illi l-kontendenti kienu nkapaci illi jassumu r-risponsabbiltajiet essenzjali u jinvolvi z-zwieg u ma kellhom l-ebda preparazzjoni halli jidhlu ghaz-zwieg;

Illi l-kontendenti ilhom gja’ erba’ snin ma joqoghdux flimkien;

Illi l-imsemmi zwieg ghalhekk huwa vizzjat *ai termini* tal-**artikolu 19 (1) (d) u / jew (f) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta’ Malta;**

Illi ghalhekk iz-zwieg ghandu jigi ddikjarat null u bla effett ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi;

Illi l-istess attur talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex ghar-ragunijiet premessi;

1. Tiddikjara null u bla effett ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi z-zwieg bejn il-kontendenti;

Bl-ispejjez kontra l-konvenuta minn issa qieghda tigi ngunta in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici u l-lista tax-xhieda a fol. 3 u 4 tal-process.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat id-digriet tal-affidavit moghti fid-9 ta’ Settembru 2003 fejn il-Qorti pprefiggiet lill-partijiet sittin (60) gurnata sabiex jipprezentaw il-provi kollha li jistghu permezz tal-procedura tal-affidavit.

Rat il-verbal datat 20 ta’ Jannar 2004 fejn il-partijiet taw ruhhom b’notifikati bic-citazzjoni attrici u bl-avviz tas-smiegh tal-kawza. Il-konvenuta giet infurmata li ghandha tkellem avukat u f’20 jum tipprezenta l-eccezzjonijiet taghha. Il-Qorti kkonfermat id-digriet tal-affidavit tal-

partijiet bit-termini tal-attur jibdew jghaddu mid-data tal-verbal.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuta datata 30 ta' Jannar 2004, a fol 14, fejn ecciepit bir-rispett:

1. Illi dan iz-zwieg huwa annullabbli minhabba ragunijiet imputabbli liz-zewg partijiet;

2. Illi l-partijiet izzewgu minhabba l-fatt li l-konvenuta kienet harget tqila w il-partijiet hassew pressjoni w obbligu li jizzewgu – u dan minghajr ma qiesu verament x'kienu l-obbligi u drittijiet li jgib mieghu z-zwieg. Il-konvenuta kellha biss 17-il sena;

3. Illi l-konvenuta taqbel mal-premessi tal-attur. Il-konvenuta qabel ma harget tqila kienet ilha biss taf lill-attur xi erba' xhur – f'dan iz-zmien zgur li l-partijiet ma kinux jafu lil xulxin bizzejjed biex jiffurmaw ir-rieda u jaghtu kunsens genwin ghaz-zwieg. Il-konvenuta ma ghandhiex tbaghti l-ispejjez tal-kawza.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuta u l-lista tax-xhieda a fol. 14 tal-process.

Rat in-nota tal-attur datata 10 ta' Marzu 2004, a fol 16 li permezz taghha prezenta l-affidavit tieghu u dak ta' Tony Dimech.

Rat in-nota tal-konvenuta datata 22 ta' Marzu 2004, a fol 60, li permezz taghha prezentat l-affidavit taghha.

Rat ir-rikors konguntiv tal-partijiet, datat 23 ta' April 2004, fejn l-esopnenti umilment talbu lil dina l-Onorabbli Qorti jogghobha thalli din il-kawza ghas-sentenza u dana taht dawk il-provvedimenti li hi jidhrilha xierqa w opportuni.

Rat il-verbal datat 28 ta' April 2004, fejn il-kawza giet differita ghas-sentenza ghad-29 ta' April 2004.

Rat il-provi kollha prodotti.

Rat l-att kollha tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

i) PROVI PRODOTTI.

Rat l-affidavit tal-attur **Michael Bonnici,** tali affidavit gie prezentat premezz ta' nota datata 10 ta' Marzu 2004 u jinsab minn fol 17 sa fol 19. Rat l-affidavit tal-hbieb tal-attur **Tony Dimech,** li wkoll gie prezentat permezz ta' nota datata 10 ta' Marzu 2004 u jinsab a fol 19 tal-process.

Rat l-affidavit tal-konvenuta **Melanie Bonnici** li gie prezentat permezz ta' nota datata 22 ta' Marzu 2004 u jinsab a fol. 22 tal-process.

II) PRINCIPJI LEGALI.

Illi l-attur qed jitlob li z-zwieg celebrat fis-27 ta' Mejju 1992 jigi dikjarat null u bla effett *ai termini* tas-**sub-incizi (d) u (f) tal-Artikolu 19 (1) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta**. Illi *nonostante* li ma saritx oppozizzjoni ghall-annullament ta' dan iz-zwieg *da parte* tal-konvenuta, xorta din il-Qorti ghandha tezamina jekk it-talba attrici hijiex legalment fondata, u dan ghaliex l-istatut taz-zwieg huwa l-bazi li fuqu hija mibnija s-socjeta' nostrali.

Illi **l-artikolu 19 (1) (d) u (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta** jinqraw hekk kif gej:-

Artikolu 19 (1*)* *"B'zieda mal-kazijiet fejn zwieg ikun null skond xi dispozizzjoni ohra ta' dan l-Att, iz-zwieg ikun null:-*
(d) jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun vizzjat b'diffett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg.

(f) jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew

aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg."

Illi artikolu **19 (1) (d) tal-Kap 255** jghid iIli z-zwieg ikun null jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun vizzjat b'diffett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg.

Illi ***G. Veness,*** kif ikkwotat minn ***N. Picard*** fit-trattat **'L'Immaturite' et le Consentement Matrimonial"** (pg. 54-55***)*** jghid is-segwenti*:*-

"The judge must consider the overall behaviour of the spouse, taking into account the gravity of the conduct, its continuity throughout the conjugal life, its influence on the couple's equilibrium, the relation of behavioural disorders to the 'ius in corpus and also to the right to the community of life and to consider also all the other factors which are relevant to the determination of the gravity of this immaturity with reference to married life."

Illi dwar dan is-sub-artikolu din il-Qorti kif presjeduta diga` kellha okkazjoni tezaminah, u ghalhekk taghmel referenza ghas-sentenzi **"Joseph Borg vs Maria Nicolina Cutajar gia` Borg"** (Cit. Nru. 1564/97/RCP deciza fil-21 ta' Ottubru 1999) u **"Kevin Spiteri vs Av. Dr. Renzo Porsella Flores et noe"** (Cit. Nru. 2443/97/RCP deciza fit-18 ta' Jannar, 2000); **"Anthony Gallo vs Dr. Anthony Cutajar et nomine"** (P.A. (RCP) 28 ta' Mejju 2002); **"Ali Chahid vs Mary Spiteri"** (P.A. (RCP) 5 ta' Gunju 2002; **"Giulio Farrugia vs Raquel Anne Farrugia"** (P.A. (RCP) 29 ta' Mejju 2002; **"Romina Zammit vs Paul Zammit"** (P.A. (RCP) 30 ta' Mejju 2002) u diversi sentenzi ohrajn u tirreferi u taddota ghalhekk l-istess principji hemm enuncjati.

Illi f'dawn is-sentenzi, u fid-decizjoni **"Josette Lungaro vs Jesmond Lauro"** (P.A. (RCP) l-1 ta' Frar 2001) il-Qorti

ghamlet referenza ghas-segwenti espozizzjoni ta' ***Viladrich*** li jghid:-

"Thus, there is grave lack [of discretion of judgment] when it is proven that a contracting party lacks intellectual and volitional maturity necessary to discern, in view of binding oneself in an irrevocable manner, the essential rights and duties of marriage, which are the object of mutual surrender and acceptance. The discretion of judgment refers to that degree of maturity of comprehension and of will of the contracting parties which enables them to give and receive each other, through a juridical bond, in a unique community of life and love. This community is indissolubly faithful, ordered to the good of the spouses as well as to the procreation and education of the offspring. ***(Viladrich, P.J.*** **"Matrimonial Consent in Code of Canon Law Annotated"** *(Montreal, 1993) p. 686).*

Illi fis-sentenza **"Kevin Spiteri vs Av. Dr. Renzo Porsella Flores et noe"** (Cit. Nru. 2443/97/RCP deciza fit-18 ta' Jannar 2000) il-Qorti spjegat:-

*"Kwantu ghall-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, din il-Qorti tifhem li, fin-nuqqas ta' definizzjoni jew indikazzjoni fil-**Kap 255**, dawn l-obligazzjonijiet essenzjali huma dawk li fis-socjeta` Maltija dejjem u nvarjabbilment gew ritenuti bhala l-obligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg. Dawn huma "the obligation concerning the conjugal act or carnal union, as bodily union and basis of procreation; the obligation of the community of life and love as an expression of the union between man and woman, mutual well-being, which is inseparable from the provision of an environment conducive to the reception and education of children; and the obligation to receive and bring up children within the context of a conjugal community. It is important to remember that these essential obligations must be mutual, permanent, continuous, exclusive and irrevocable so that there would be incapacity if one of the contracting parties should be, due to a psychological cause, incapable of assuming these obligations with these essential characteristics".* (***Viladrich, P.J***. *op. cit*., p. 687).

Illi l-Qorti tirreferi wkoll ghal dak li nghad dwar id-drittijiet u dmirijiet u l-elementi essenzjali taz-zwieg, fis-sentenza **“Mary Mustefa Al Muhamed vs Mustefa Mustefa Al Muhammed”** (P.A. (NA) 27 ta’ Lulju 1999) u cioe`:-

*“Fil-kawza **“Haidin vs Haidin”** (PA. (Q.K) 7 ta’ Lulju 1994), il-Qorti qalet illi m’ghandu jkun hemm ebda motivazzjoni li ggieghel persuna tersaq ghaz-zwieg ghajr l-imhabba lejn persuna ohra w ix-xewqa li tqatta’ l-kumplament ta’ hajjitha fil-kumpanija taghha. Fiz-zwieg wiehed irid ikun lest li jaghtiha t-totalita’ tieghu nnifsu esklussivament lill-persuna l-ohra, u din l-ghotja trid tkun mhux biss reciproka izda motivata bi hsieb genwin li verament ikun irid johloq ‘a partnership for life’”.*

*“Mill-gurisprudenza nostrana, jista’ jinghad illi d-dmirijiet u drittijiet tal-mizzewgin fiz-zwieg huma dawk li komunament wiehed jistenna fi zwieg normali fis-socjeta’ taghna. Fost dawn, wiehed isemmi l-fedelta’ u l-assistenza, l-unita’ u l-indossubilita’ taz-zwieg, il-hajja komuni flimkien, id-dritt u d-dmir illi jittiehdu decizjonijiet flimkien intizi fl-ahjar interess tal-familja w il-prokreazzjoni ta’ l-ulied. Il-hajja mizzewga timporta li l-mizzewgin jaqsmu kollox flimkien u li jkunu ta’ ghajnuna u ta’ assistenza lil xulxin, b’impenn shih a favur ta’ xulxin u taz-zwieg taghhom l-element tal-‘communio vitae’. Fil-kawza **“Micallef vs Micallef”** deciza fl-4 ta’ Mejju 1993, il-Prim’ Awla tal-Qorti Civili enuncjat illi ‘element essenzjali tal-hajja mizzewga skond il-ligi taghna huwa d-dritt tal-mizzewgin ghall-komunjoni tal-hajja (‘communio vitae’) bejniethom”.*

Illi rigward l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta’ Malta,** dan l-artikolu jikkonsidra kemm is-simulazzjoni totali *(“colorem habens, substantiam vero nullam”)* kif ukoll dak parzjali *(colorem habens, substantiam vero alteram)* tal-kunsens.

Illi rigward it-tifsira tal-frazi “*eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu”*, jew kif maghruf ukoll bhala simulazzjoni totali, l-Qorti fil-kawza **“Bonnici vs Bonnici”** (P.A. 30 ta’ Lulju

1982) qalet illi biex ikun hemm simulazzjoni totali jrid jigi ppruvat il-*'finis operis'* taz-zwieg gie effettivament eskluz mill-vera rieda ta' parti jew ohra, ghalkemm formalment tkun sehhet ic-celebrazzjoni taz-zwieg.

Illi fis-sentenza **"Cali vs Dr. Albert S. Grech *nomine*".** (P.A. 22 ta' Gunju 1988) il-Qorti qalet illi jekk tmur ghac-cerimonja tat-tieg u nternament tissostitwixxi l-ideat tieghek fuq x'inhu zwieg jew inkella xort'ohra teskludi l-veru kuncett taz-zwieg, hi forma ta' simulazzjoni totali. Fid-decizjoni **"Galea vs Walshi"** (P.A. 30 ta' Marzu 1995) il-Qorti spjegat simulazzjoni bhala *"meta l-atti, gesti jew kliem esterni ma jikkorrispondux ghall-kunsens intern li jkun inghata".* Illi fis-sentenza **"Muscat vs Borg Grech"** (P.A.14 ta' Awissu 1995) il-Qorti spjegat il-kuncett ta' simulazzjoni b'dawn il-kliem:-

"Ghalhekk min esternament ikun wera li qed jaghti l-kunsens matrimonjali izda jkun internament u b'att pozittiv tal-volonta' tieghu qed jichad il-kunsens ghal dak iz-zwieg ikun qed jissimula l-kunsens tieghu".

Illi kif gie nsenjat fid-decizjoni fl-ismijiet **"Francesco Teuma vs Luigi Camilleri et",** (K. 1 ta' Ottubru 1884 - Vol. X p. 912):-

"a poter dedursi la invalidita dell'atto e' necessario che risulti chiaro, che cio' che si contrattava non era la yenta, ma una simulazione, cioe' 'fictio seu ostensio falsi pro vero'.

Illi fil-kawza **"Anthony Gallo vs Dr. Anthony Cutajar *et nomine*"** (P.A. (RCP) 28 ta' Mejju 2002) inghad li *"meta wiehed jitkellem dwar l-eskluzjoni taz-zwieg jew wiehed mill-elementi essenzjali tieghu, wiehed irid jifli jekk il-kontendenti jew wiehed minnhom, allavolja hu kapaci jaghti l-kunsens validu taz-zwieg, pero` bl-att tieghu qabel u fil-hajja mizzewga, jew bl-ommissjoni tieghu, eskluda a priori certu obbligi essenzjali tal-hajja mizzewga, cjoe', issimula l-kunsens tieghu totalment fejn eskluda a priori z-zwieg, jew inkella fejn filwaqt il-kunsens hu jew hi*

eskludew xi wahda jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, u cjoe' saret simulazzjoni parzjali".

Illi fil-fatt din il-Qorti taqbel mall-istess definizzjoni u fil-fatt fis-sentenza **"Al Chahid vs Mary Spiteri"** (P.A. (RCP) 5 ta' Gunju 2002 inghad li *"wiehed jinnota li taht l-**artikolu 19 (1) (f)** trid issir distinzjoni cara bejn zwieg li jfalli minhabba cirkostanzi li jirrizultaw waqt iz-zwieg, u zwieg li jfalli ghax wiehed mill-partijiet minn qabel ma ta l-kunsens tieghu kien gja' mentalment dispost li ma jottemprax ruhu ma' xi wahda jew aktar mill-obbligi matrimonjali. Fl-ewwel ipotesi hemm ir-ragunijiet li jaghtu lok ghas-separazzjoni u fit-tieni ipotesi hemm l-estremi tal-annullament taz-zwieg".*

Illi fil-fatt ghal dak li jolqot il-kuncett ta' *"l-eskluzjoni pozittiva ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga"*, u cjoe' simulazzjoni parzjali, il-Prim' Awla tal-Qorti Civili fil-kawza **"Abdel Wahed vs Dr. Yana Micallef Stafrace et"** (P.A. (NA) 14 ta' Lulju 1994) elenkat l-element essenzjali taz-zwieg bhala li jikkonsistu fil-*"komunjoni tal-hajja konjugali, l-indissolubbilta' tar-rabta taz-zwieg, id-dritt ghall-fedelta' u d-dritt ghall-prokreazzjoni ta' l-ulied"*. L-istess elementi gew ikkonfermati wkoll fil-kawza **"Aquilina vs Aquilina"** (P.A. (NA) 30 ta' Jannar 1991) u fis-sentenza **"Grech vs Grech"** (P.A. (NA) 9 ta' Ottubru 1990). Dawn huma wkoll l-elementi fil-ligi kanonika.

Illi l-komunjoni tal-hajja konjugali u l-*"consortium vitae"* tikkomprendi zewg elementi u cjoe' l-imhabba konjugali u r-responsabbilta` tal-familja. Kif qalet il-Prim' Awla tal-Qorti Civili fid-decizjoni **"Magri vs Magri"** (14 ta' Lulju 1994):-

"Jekk din il-"consortium vitae" hija nieqsa, l-oggett innifsu tal-kunsens taz-zwieg huwa wkoll nieqes. Din il-"Consortium Vitae" tikkomprendi zewg elementi li huma l-imhabba konjugali u r-responsabbilta' tal-familja."

Illi fil-fatt l-element ta' l-indissolubbilta` taz-zwieg jehtieg li l-kunsens ikun ibbazat fuq rabta dejjiema bejn ragel u mara wahda, mibnija fuq il-fedelta` u formazzjoni tal-

familja. Il-ligi Maltija tippresuponi *'iuris tantum'* dan l-element ta' indissolubbilta` fiz-zwieg.

Illi fil-fatt, **J. *Edwards Hudson*** (pg. 164-165), jispjega car li *"indissolubility can be excluded from consent in two different ways: either because the spouse, knowing the true nature of marriage, nevertheless contract with the understanding that he will have the option of dissolving the bond and recovering his former free status, or because the spouse formulates his own doctrine on marriage, from which the idea of indissolubility is absent and to which he adheres totally with both intelligence and will power".*

Illi wkoll, ***D.J. Burns*****,** fil-kummentarju tieghu (***D.J. Burns***, "**Matrimonial Indissolubility: Contrary Conditions**. **A Historical Synopsis and Commentary".** pg.151) jghid li *"it is not necessary that this intention* (i.e. li teskludi l-indossolubilita') *was formulated as an express agreement, it can be inferred either from an explicit declaration of one or both parties, or consequent on certain words or actions implying that effect, or as a result of the narration of the circumstances of the contract."*

Illi hawn ukoll il-Qorti tirreferi ghal dak li nghad fis-sentenza **"Sharon Lanzon mart Francis Attard vs Francis Attard"** (P.A. (RCP) 15 ta' Marzu 2000) u cjoe':-

"Meta wiehed jitkellem dwar l-eskluzjoni taz-zwieg jew wiehed mill-elementi essenzjali tieghu, wiehed irid jifli jekk il-kontendenti jew wiehed minnhom, allavolja huwa kapaci li jaghti kunsens validu taz-zwieg, pero` fl-atti tieghu qabel u fil-hajja mizzewga, jew bl-ommissjoni tieghu eskluda a priori certu obbligi essenzjali tal-hajja mizzewga, cjoe' issimula l-kunsens tieghu totalment fejn eskluda a priori z-zwieg, jew inkella fejn waqt li l-kunsens hu jew hi eskludew xi wahda jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, u cjoe' saret simulazzjoni parzjali".

Illi ssir referenza wkoll ghas-sentenzi ricenti ta' din il-Qorti fl-ismijiet **"Lydia Musu' vs Dr. Ian Spiteri Bailey"** (P.A. (RCP) l-1 ta' Ottubru 2002) u **"Francis Agius vs Dr.**

Christopher Cilia *et*” (P.A. (RCP) 8 ta’ Ottubru 2002) fejn inghad li *“huwa sintomatiku li wiehed jirreferi ghas-sentenzi **“Mary Rose Abder Rahim vs Esam Abder Rahim”** (P.A. (N.A.) 31 ta’ Mejju 2000) u **“Carmen El Shimi gja` Tanti vs Ibrahim Mohamed Mohamed Ibrahim El Shimi”** (P.A. (N.A.) 20 ta’ Gunju 2000) u **“Marica Bouchhioua vs Farhat Ben Mohammed Bouchhioua”** (P.A. (RCP) l-1 ta’ Ottubru 2002) fejn inghad li fiz-zwieg ta’ konvenjenza illi l-iskop uniku tieghu huwa biss biex il-konvenut jakkwista c-cittadinanza Maltija jew / u d-dritt li joqghod u jirrisjedi hawn Malta, dak il-kunsens ikun simulat peress li eskluda pozittivament iz-zwieg innifsu”.*

Illi fis-sentenza **“Marica Bouchhioua vs Farhat Ben Mohammed Bouchhioua”** (P.A. (RCP) l-1 ta’ Ottubru 2002) inghad li:-

“Illi min-naha l-ohra l-konvenut kellu f’mohhu haga wahda biss u cjoe’ li juza lill-attrici sabiex jakkwista stat ta’ mizzewweg lill-Maltija u b’hekk ikun jista’ jkollu d-dritt ta’ moviment hawn Malta u jibqa’ jghix Malta, … … … … … Kull diskrezzjoni ta’ gudizzju fuq kull element taz-zwieg, anke’ l-iktar wiehed minimu ta’ konvivenza almenu apparenti kien ghalhekk ghal kollox nieqes mill-istess konvenut”.

<u>(iii) Apprezzament tal-Provi Prodotti.</u>

Illi mill-provi prodotti jirrizulta illi l-partijiet iltaqghu l-ewwel darba fis-sajf tal-1991, meta l-konvenuta kellha biss 16-il sena izda xorta wahda hija wara erba’ xhur harget tqila. U ghalkemm il-partijiet jistqarru bl-aktar mod car li ma ridux jizzewgu lil xulxin u lanqas qatt ma kellhom hsieb sabiex jizzewgu huma xorta wahda zzewgu civilment propju minhabba l-istess tqala u l-pressjoni li saret fuqhom mill-genituri rispettivi taghhom.

Fil-fatt l-attur jammetti mhux biss dan kollu izda wkoll li f’dak iz-zmien mhux biss ma kienx ihobb lill-konvenuta

izda lanqas biss kien jafha tant li fil-bidu tal-konvivenza taghhom huwa xorta wahda baqa' jghix il-hajja li kien jghix qabel u cioe l-hajja ta' guvni fejn kien jifrekkwentta hafna lil hbiebu u jiddeverti wahdu.

Illi min-naha l-ohra l-konvenuta tghid car u tond li kieku ma kellhiex it-tarbija hija ma kinitx tizzewweg u li ghal din ir-raguni tghid li zzewgu bic-civil biss. Il-konvenuta wkoll tirreffreri ghall-kliem li qalliha l-attur meta kkonfrontatu dwar il-hrug tieghu wahdu, anke' wara dan is-suppost zwieg u r-risposta tieghu kienet fis-sens *"li hu harigni tqila ghal ta' l-apposta biex "nisfida lil ommkom talli ma riditnix nohrog mieghek"".*

Illi minn dak kollu jirrizulta li fiz-zmien meta zzewgu l-partijiet kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni tal-gudizzju fuq il-hajja mizzewga u *in verita'* ma dahlux f'kunsens liberu ghaz-zwieg anke' minhabba l-pressjonijiet li saru fuqhom kemm mill-genituri taghhom u kemm mill-fatt tal-tqala u ghalhekk il-kunsens tal-partijiet kien vizzjat ai termini tal-**artikolu 19 (1) (c) u (d) tal-Kap. 255.**

<u>III. KONKLUZJONI.</u>

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenuta biss in kwantu l-istess huma nkompatibbli ma' dak fuq premess u hawn deciz, **tilqa' t-talba attrici** b'dan illi:-

1. Tiddikjara null u bla effett ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi z-zwieg bejn il-kontendenti tas-27 ta' Mejju 1992 minhabba ragunijiet imputabbli liz-zewg partijiet abbazi tal-**artikolu 19 (1) (c) u (d) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta**;

BI-ispejjez jinqasmu bin-nofs bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------